

Үтүө күнүнэн күндү оѳолор, төрөшпүттэр, учууталлар!

Буолар күнэ: алтынньы 17.10.24с

Эппиэтинэстээхтэр: алын сүһүөх учууталлара

Сыала: -Аѳаѳа тапталы, убаастабылы инэрии, оѳолорго быраабынньыктыыр санааны өрө көтөѳүү.

- Дьиз кэргэнгэ ыал аѳатын эппиэтинэһин үрдэтии .

Киэн көѳүстээх, сынтарыйбат санаалаах, хорсун быһыылаах, булугас өйдөөх, толору күүстээх, айар-тутар аналлаах, сирдээѳи дьолбутун тутар, дьиз кэргэн быһыытынан аналбытын үрдэтэр биһиги Аѳаларбыт буолаллар. Кини уустук, элбэх бириэмэни, сындааһыны эрэйэр үлэтиттэн ордор иллэн кэмигэр ийэ айылѳаны кытта ситимин быспат.

Аѳа диэн дьолун ааты

Сүгэр сүдү чизэ эбит,

Аѳа буолуу-бу ытык

Эппиэтинэс буолар эбит, — диэн өйдөөх-санаалаах, онуоха сөптөөх майгылаах-сигилилээх киһи-толору дьоллоох аѳа!- диэн туран бүгүнгү « Аѳа кыыһынаан» күрэхпитин саѳалыахпыт иннинэ хас биирдии түһүмэх аайы бүгүнгү тэрээһиммит кыттааччыларыгар, алаһа дьизэбит амарах аѳаларыгар сахалыы сайаѳас тылынан сүбэ-соргу курдук истин-иһирэх этиилэр ананыахтара. Ону бука диэн болѳомтоѳутугар ылан, олоххутугар туһаныахтара диэн бигэ эрэллээхпит.

Бүгүнгү “Аѳа кыыһынаан” күрэхпит биэс түһүмэбинэн барыаѳа.

1. Баттах өрүүтэ. (аѳа кыыһын баттаѳын өрөр)
2. Эѳэрдэ откритка оноруута, тимэх тигиитэ.
3. Дьизтээѳи соруудах. (салаат)
4. « Таай, миигин!» (хартынананы хамсанан көрдөрүү)
5. Илии иминэн таайыы. (харахтарын баайыы)

1)Ыалга алтан сэргэни туруорааччы, сарсынны төлкөнү тулхадыйбат гына түстээччи кимий? Аѳа! Алаһа холумтаны ахталытааччы — аѳа. Аал уоту күлүбүрэхчи оттооччу — эмиэ аѳа. Иитэр сүөһүнү күрүөлээччи эмиэ — кини. Олох кириилээх-тахсыылаах суолугар оѳону сирдээн-сиэтэн киллэрээччи, үксүгэр-аѳа. Үлэ диэн мээнэнэн тэлбэннээһин буолбатаѳын, тиритии-хорутуу буоларын, минньигэс сылайыы-элэйии, кынаттаах кыайыы-хотуу буоларын биллэрээччи — Аѳа.

- Күрэхпит бастакы түһүмэѳэр биһиги аѳаларбыт кыргыттарын баттаѳын өрөн көрдөрүөхтэрэ.

2) Ама итинтэн ордук сылаас, дэбигис, өйдөнүмтүө, күүстээх тартарыылаах холобурдаах сыһыан, оѳолорум-көмүстэрим, чыычаахтарым, кырачааннарым

тустарыгар диэн кыһалбаланан, кэпсээн оностон, үлэлээн-хамсаан түбүгүрө сылдыар аҕалар көрүөххэ хайдах курдук үчүгэйий?

-Иккис түһүмэхпитигэр биһиги кыргыттарбыт аҕаларыгар анаан эбэрдэ откритка оноруохтара. Ол кэмнэ аҕаларбыт тимэх тигиитигэр күрэхтэһиэхтэрэ. Дьүүлүөр сүбэ тимэх тигиитин хаачыстыбатын көрүөхтэрэ.

3) Киһини олох суолугар үктэннэрээччилэр, ыал үөскүүр сизирин-туомун утумнааччылар ийэ уонна аҕа, эбээ уонна эһээ, чугас уонна ыраах аймахтар. Кинилэр холбоспут күүстэринэн санаттан сана ыаллар үөскээннэр, сана сайдыыны саҕаллар. Ол да гыннар норуот тыына күүстээх, өй-санаа кыахтаах буоларын хаачыйааччы — бастатан туран аҕа буолар.

- Үһүс түһүмэхпитигэр аҕалаах кыыс дьиэбэ бэриллибит сорудахтарынан саамай сөбүлүүр салааттарын астаан көрдөрүөхтээхтэр.

4) Аҕа- дьиэ кэргэн эргийэр киинэ.

Дьиэбэ аҕа баарыгар барыта эркин курдук эрэллээх, бөбө туруктаах.

Аҕа сүрүн кыһамньыта-дьиэ кэргэн бас билэр сылаас, тупсаҕай дьиэлээх, айаҕар аһыыр астаах, санныгар таннар танастаах буолара.

Кини оҕолорун иитэр, атахтарыгар туруорар эбээһинэстээх.

Дьиэ кэргэн бигэ туруктаах буолара — эр киһи ытык иһэ. Дьиэтигэр-уотугар чэгиэн кэргэннээх, ыччаттардаах эр киһи-дьоллоох аҕа баһылык.

- Төрдүс «Таай миигин » түһүмэхпитигэр кыргыттарга араас предмет ойуулар бэриллибиттерин, кинилэр аҕаларыгар хамсанан көрдөрүөхтээхтэр.

5) Аҕалар тапталлара оҕолоро күн сирин сана көрүөхтэриттэн ыла силис тардан үөскүүр. Кып-кыра бэйэлэрин сэрэнэн-сэрэнэн модьу-таҕа, күүстээх илиилэригэр ылан, түөстэригэр сыһыары көтөбүүлэриттэн, аан бастакы мичээрдэрин көрүөхтэриттэн, ураты минньигэс сыттарын ылыахтарыттан. Онтон улаатан истэхтэрин ахсын сизэр-майгы өттүнэн иитээччи, үлэ сатабылыгар уһуяаччы кини буолар.

- Бүгүҥнү күрэхпитин түмүктүүр түһүмэбэр биһиги аҕаларбыт кыргыттарын илиилэрин иминэн таайыахтаахтар.
- Күндү ыалдьыттар! Бүгүн олус да интэриэһинэй, сэргэх тэрээһин буолла. Бука бары илэ харахпытынан көрөн дуоһуя астынныбыт. Хайдахтаах курдук үчүгэйий оҕо барахсан дьоллоох, үөрбүт харахтара!
- Бүгүн кэлэн кыттыыны ылбыт амарах аҕаларбытыгар махтал маанытын аныыбыт. Дьоллоох-соргулаах буолун!

Аҕа туһунан

Аҕа туһунан хоһооннор

Кэмчи соҕус эбиттэр,

Өрө тутар ырыалар

Эмиэ суохха дылылар.

*Аҕа иитэр өрүтэ

Арыый хабыс собуустар,
Олох диэни көрүүтэ
Тимир-тамыр курдуктар.
Онто дынгэ оҕоҕо
Көмө буолуо олоҕор,
Кутун-сүрүн кииллитэн
Быһыа охсор очуртан.
Аҕа эппэт ыарыгын
Санаа аалар баттыгын,
Ыспат мэнээк киһиргээн
Сииктиин көтөр тыллары.
Аҕа тиэрдиз тапталын
Эппит тылын толорон,
Өйдүөн кини сыһыанын
Кэлин кырдыан олорон.